

Sygn. akt VII U 1683/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Popielińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Zelent

po rozpoznaniu w dniu 08 lutego 2017 r. w Gdańsku

sprawy R. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość świadczenia

na skutek odwołania R. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 26 sierpnia 2016 r. nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje pozwany organ rentowy do ustalenia wysokości świadczenia rentowego ubezpieczonego R. S. (1) z uwzględnieniem okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) w M. od 26 września 1994r. do 07 lipca 1995r. jako okresu składkowego,
2. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania zaskarżonej decyzji.

SSO Monika Popielińska

Sygn. akt VII U 1683/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 sierpnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu R. S. (1) przeliczenia renty z tytułu niezdolności do pracy. Organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie wykazał zatrudnienia w okresie od 26 września 1994 roku do 7 lipca 1995 roku, gdyż nadesłane przez niego oświadczenie nie jest środkiem formalny, ponieważ nie jest opatrzone pieczętką imienną osoby potwierdzającej zatrudnienie oraz pieczętką firmową zakładu pracy (k. 60 akt ZUS).

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł R. S. (1), kwestionując niezaliczenie okresu od 26 września 1994 roku do 7 lipca 1995 roku do okresu zatrudnienia przez organ rentowy, wskazując, że przepracował go w firmie budowlanej (...). Mając na uwadze powyższe ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i zobowiązanie organu rentowego do ustalenia wysokości świadczenia rentowego z uwzględnieniem wskazanego okresu (k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na argumentację wskazaną w zaskarżonej decyzji. Ponadto wskazał, iż ubezpieczony zwracał się wnioskiem z dnia 20 maja 2016 roku, dołączając świadectwo pracy wystawione 10 lipca 1995 roku, o doliczenie spornego okresu, jednakże organ rentowy odmówił uwzględnienie wskazanego okresu decyzją z 17 czerwca 2016 roku, stwierdzając, iż przedstawione świadectwo nie spełnia wymogów formalnych. Organ rentowy nie miał bowiem możliwości zweryfikowania osoby, która podpisała się pod złożonym na świadectwie oświadczeniu. Kolejnym wnioskiem z 27 lipca 2016 roku R. S. (1) zwrócił się ponownie o przeliczenie renty z tytułu niezdolności do pracy, przedkładając oświadczenie o zatrudnieniu w Zakładzie (...) M. S. w spornym okresie. Organ rentowy wskazał, że na oświadczeniu tym brak jest daty i nie jest ono dowodem w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa. Wobec powyższego, w ocenie ZUS, nie było możliwości potwierdzenia ubezpieczenia wskazanego okresu, ponieważ płatnik rozliczał się na podstawie deklaracji bezimiennych. Organ rentowy podkreślił również, że wskazany okres nie został uwzględniony do wysokości kapitału początkowego (k. 3 – 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 22 kwietnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. przyznał R. S. (1) rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 04 kwietnia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1978 do 2006 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 111,38%, kwota bazowa – 3.408,62 zł, zaś podstawa wymiaru 3.796,52 zł. Do ustalenia wysokości renty ZUS uwzględnił okresy składkowe 35 lat, 4 miesiące i 12 dni oraz okresy nieskładkowe 4 lata, 1 miesiąc i 20 dni. Na tej podstawie ustalono rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w kwocie 2002,79 zł.

Dowód: decyzja –tom I, k. 49 akt rentowych

Przy wydawaniu wyżej wymienionej decyzji organ rentowy dysponował świadectwem pracy z dnia 10 lipca 1995 roku, z którego wynikało, że w okresie od 26 września 1994 roku do 07 lipca 1995 roku R. S. (1) był zatrudniony w Zakładzie (...) M. S. w M. na stanowisku murarz, w pełnym wymiarze czasu pracy. Świadectwo to zawierało pieczęć przedsiębiorstwa, bez podpisu osoby upoważnionej do jego wystawienia.

Dowód: świadectwo pracy - k. 14 akt rentowych

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił okresu od 26 września 1994 roku do 07 lipca 1995 roku przy ustalaniu wysokości renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, ponieważ płatnik zgłaszał pracowników do ubezpieczenia społecznego na deklaracjach bezimiennych.

Dowód: pismo z dnia 20.05.2009r. - akt rentowych

Ubezpieczony R. S. (1), urodzony (...), w dniu 20 maja 2016 roku złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o doliczenie stażu pracy od 26 września 1994 roku do 07 lipca 1995 roku do stażu ubezpieczeniowego na podstawie kserokopii świadectwa pracy, na której zostało umieszczone oświadczenie M. S. o zatrudnieniu ubezpieczonego we wskazanym w świadectwie pracy okresie.

Decyzją z dnia 17 czerwca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wydał decyzję odmowną, wskazując, że nadesłane przez ubezpieczonego świadectwo pracy nie stanowi dowodu w sprawie.

Dowód: decyzja –tom I, k. 55 i 56 akt rentowych

Ubezpieczony R. S. (1) w dniu 27 lipca 2016 roku złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. ponowny wniosek o przeliczenie renty z tytułu niezdolności do pracy i uwzględnienie jako okres składkowy okresu zatrudnienia od 26 września 1994 roku do 7 lipca 1995 roku. Do wniosku dołączył oświadczenie M. S., z którego wynikało, że we wskazanym wyżej okresie był u niego zatrudniony jako murarz.

okoliczności bezsporne, vide: wniosek ubezpieczonego –tom I, k. 57 akt rentowych

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 26 sierpnia 2016 roku ponownie odmówił doliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresu od 26 września 1994 roku do 07 lipca 1995 roku na podstawie oświadczenia M. S., gdyż jak wskazał organ rentowy w uzasadnieniu decyzji, nie jest ono środkiem formalnym, ponieważ nie jest opatrzone pieczęcią imienną osoby potwierdzającej zatrudnienie oraz pieczęcią firmową zakładu pracy.

Dowód: decyzja –tom I, k. 60 akt rentowych

Ubezpieczony R. S. (1) odwołał się od powyższej decyzji, kwestionując niezaliczenie okresu od 26 września 1994 roku do 07 lipca 1995 roku do okresu zatrudnienia przez organ rentowy, z uwagi na to, że przepracował go w firmie budowlanej (...).

Dowód: odwołanie – k. 2 akt sprawy

W toku postępowania sądowego na podstawie zeznań świadków M. S. i B. O. oraz przesłuchania R. S. (1) w charakterze strony stwierdzić należy, iż w okresie od 26 września 1994 roku do 07 lipca 1995 roku ubezpieczony pracował w Zakładzie (...) M. S. w M. jako murarz, w pełnym wymiarze czasu pracy. Wykonywał prace na budowie w M. oraz za granicą – w delagacji w K.. Razem z nim pracował również B. O.. Pieczęć przedsiębiorstwa na jego świadectwie pracy jest tożsama z pieczęcią widniejącą na świadectwie pracy R. S. (1). R. S. (1) rozwiązał stosunek pracy z Zakładem (...) M. S. w M. na własną prośbę. Świadectwo pracy wręczyła mu księgowa w M.. Z uwagi na przeoczenie świadectwo to nie zawierało podpisu osoby potwierdzającej zatrudnienie, upoważnionej do składania oświadczeń w imieniu pracodawcy. M. S. rozliczał się z ZUS na deklaracjach bezimiennych.

Dowód: zeznania M. S. k. 21 zazn. czas. 00:11:17 – 00:16:20, zeznania świadka B. O. k. 21 – 22 zazn. czas. 00:16:33 – 00:23:47, przesłuchanie ubezpieczonego k. 21 w zw. z 23 zazn. czas. 00:05:38 w zw. z 00:31:44

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, w tym w aktach rentowych pozwanego organu, których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana i nie budziła zastrzeżeń Sądu.

Sąd w swoich ustaleniach oparł się także na zeznaniach świadków M. S. i B. O. oraz przesłuchaniu ubezpieczonego, albowiem były one niesprzeczne, spójne oraz korelowały wzajemnie ze sobą oraz z pozostałym uznanym za wiarygodny materiałem dowodowym, w szczególności ze znajdującym się w aktach rentowych świadectwem pracy i oświadczeniem M. S..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie ubezpieczonego jako zasadne doprowadziło do postulowanej zmiany zaskarżonej decyzji.

Ustalenie wysokości renty z tytułu niezdolności do pracy reguluje art. 62 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2016r. poz. 887). Zgodnie z jego treścią renta dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, która wynosi 100% przeciętnego wynagrodzenia pomniejszonego o potrącone od ubezpieczonych składki na ubezpieczenia społeczne, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, w poprzednim roku kalendarzowym, oraz
- 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych;
- 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych;

4) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresu brakującego do pełnych 25 lat okresów składkowych oraz nieskładkowych, przypadających od dnia zgłoszenia wniosku o rentę do dnia, w którym rencista osiągnąłby wiek, o którym mowa w art. 24 ust. 1a ustawy, tj. wiek emerytalny dla kobiet urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku.

Przy obliczaniu renty okresy, o których mowa w pkt 2-4, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy. Przy obliczaniu wysokości renty stosuje się odpowiednio przepisy art. 53 ust. 3-5 ustawy dotyczące obliczania wysokości emerytury, zgodnie z którymi:

- emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury. Regulacji tej nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym;
- powyższe uregulowanie stosuje się odpowiednio, jeżeli podstawę wymiaru emerytury stanowi podstawa wymiaru emerytury przyjętej do obliczenia świadczenia przedemerytalnego.

Renta dla osoby częściowo niezdolnej do pracy wynosi 75% renty dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia wysokości świadczenia rentowego przyznanego R. S. (1) przy uwzględnieniu zatrudnienia ubezpieczonego w Zakładzie (...) M. S. w M. w okresie od 26 września 1994 roku do 07 lipca 1995 roku jako okresu składkowego.

Już na datę wydania decyzji z dnia 26 sierpnia 2016 roku, odmawiającej ubezpieczonemu R. S. (1) przeliczenia renty z tytułu niezdolności do pracy, organ rentowy dysponował świadectwem pracy z dnia 10 lipca 1995 roku, z którego treści wynikało, że w okresie od 26 września 1994 roku do 07 lipca 1995 roku R. S. (1) był zatrudniony w Zakładzie (...) M. S. w M. na stanowisku murarz, w pełnym wymiarze czasu pracy. Świadectwo to zawierało pieczęć przedsiębiorstwa, ale nie widniał na niej podpis M. S.. Zakład Ubezpieczeń Społecznych posiadał również kserokopię wyżej wymienionego świadectwa, na której zostało umieszczone oświadczenie M. S. o zatrudnianiu ubezpieczonego we wskazanym w świadectwie pracy okresie, a także odrębnym oświadczeniem M. S., z którego wynikało, że we wskazanym wyżej okresie R. S. (1) był u niego zatrudniony jako murarz.

Celem wyjaśnienia przedmiotowych okoliczności Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków M. S. i B. O. oraz przesłuchania ubezpieczonego.

Wskazać przy tym należy, że zgodnie z treścią art. 473 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron. Oznacza to, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Nie może zatem ulegać wątpliwości, że w postępowaniu przed Sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 kwietnia 2009 r., I UK 316/08, z dnia 2 lutego 1996 r., II URN 3/95, a także Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 14 sierpnia 2013r., III AUa 2172/12).

Z zeznań wyżej wskazanych osób w sposób jednoznaczny wynikało, że R. S. (1) w okresie od 26 września 1994 roku do 07 lipca 1995 roku (tj. w okresie wynikającym ze świadectwa pracy) był zatrudniony w Zakładzie (...) M. S. w M.. Potwierdził to przede wszystkim ówczesny pracodawca ubezpieczonego, który wskazał jednocześnie, że brak jego podpisu na wydanym R. S. (1) świadectwie pracy wynika jedynie z przeoczenia.

Istotne jest również, że ubezpieczony już na etapie postępowania przed organem rentowym uzyskał oświadczenie M. S., z którego wynikało, że w okresie od 26 września 1994 roku do 07 lipca 1995 roku był u niego zatrudniony

jako murarz. Powyższe zostało również zaznaczone przez ówczesnego pracodawcę ubezpieczonego na kserokopii świadectwa pracy, którym dysponował ZUS, a zatem przedmiotowa okoliczność wynikała również z dokumentów.

Z uwagi na to, że M. S. zgłaszał pracowników do ubezpieczenia społecznego przez podanie w deklaracjach rozliczeniowych łącznej liczby zatrudnionych, R. S. (1) nie może, w ocenie Sądu Okręgowego, ponosić negatywnych konsekwencji braku imiennych list umożliwiających weryfikację okresów jako okresów składkowych. Wskazać należy w tym miejscu na utrwalony pogląd Sądu Najwyższego, zgodnie z którym dla uznania okresu zatrudnienia wykonywanego przed wejściem w życie cytowanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach z FUS za okres składkowy w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 6 ust. 2 tej ustawy, nie jest wymagane wykazanie przez osobę ubiegającą się o emeryturę lub rentę opłacania przez pracodawcę składek na pracownicze ubezpieczenie społeczne (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 06 kwietnia 2007 roku w sprawie o sygnaturze akt II UK 185/06). Obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne zarówno w części obciążającej pracodawcę jak i pracownika spoczywa na pracodawcy. Dlatego też ubezpieczony nie może ponosić negatywnych konsekwencji nieopłacenia za niego składek na ubezpieczenia społeczne przez pracodawcę.

Reasumując ,mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, okres zatrudnienia R. S. (1) od 26 września 1994 roku do 07 lipca 1995 roku w Zakładzie (...) M. S. w M. nie budzi wątpliwości, a skoro pracodawca w okresie tym zgłaszał pracowników do ubezpieczenia społecznego, okres ten należy uznać jako składkowy, uznając go jako okres ubezpieczenia zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W konkluzji, w pkt I sentencji wyroku, działając na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z art. 62 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązał pozwany organ rentowy do ustalenia wysokości świadczenia rentowego ubezpieczonego R. S. (1) z uwzględnieniem okresu zatrudnienia w Zakładzie (...) M. S. w M. w okresie od 26 września 1994 roku do 7 lipca 1995 roku jako okresu składkowego.

Ponadto działając na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w punkcie II sentencji wyroku, Sąd stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania zaskarżonej decyzji. Sąd miał na uwadze fakt, iż już na etapie postępowania przed organem rentowym wyjaśnione były wszelkie okoliczności, dotyczące ustalenia wysokości świadczenia rentowego. Rolą organu rentowego było uzyskanie stosownych informacji, zaś ubezpieczony takie informacje bezspornie przedstawił, a zatem organ rentowy mógł w oparciu o własne kompetencje ustalić wysokość świadczenia, co uzasadnia rozstrzygnięcie jak w punkcie II wyroku.

SSO Monika Popielińska